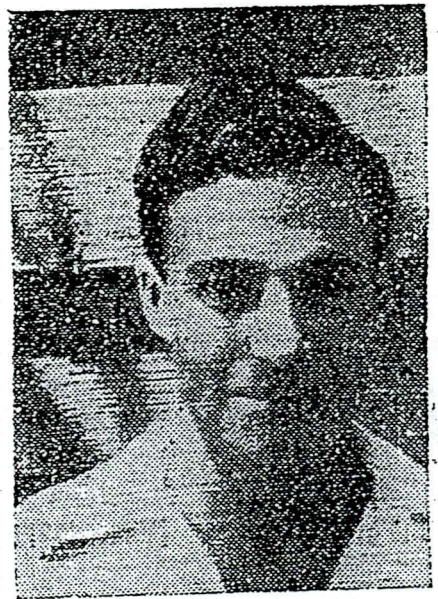

צברי דויד-חי

בן היים ונעמי. נולד ביום ו' באדר
תר"ץ (6 במארס 1930) בירושלים
למשפחה תימנית, עמלה ואצילה. למד
בתלמוד-תורה לתימנים ואחרי-כן גמר
בהצטיינות את תלמוד-התורה "מזרחי".
הצטרף לתנועת "הנוער העובד", הלך עם
קבוצתו לעין-החורש ועשה בה שנתים
ימים. שם גם נתן ידו לפעולות ה"הגנה"
והמשיך בכך בשובו ירושלימה.

בפרוץ מלחמת-השחרור הצטרף לפלמ"ח,
השתתף במבצעים נועזים בסביבות ירושלים עד שנפל ביום ה' בשבת
תש"ח עם מחלקת ה"ל"ה בחושו לעזרת גוש עציון והוא בן שבע-
עשרה וחצי. הובא לקבר-אחים בכפר-עציון ומשם הועלו עצמותיו,
עם עצמות כל הללי גוש עציון, להר-הרצל בירושלים ביום 17.11.1949.

דוד צבארי

נולד ביום ו' אדר תר"ץ (6 במארס 1930) בירושלים, למשפחה תימנית, עמלה ואצילה. למד בת"ת לתימנים ואחריכך גמר בהצטינות את הת"ת מורחז. הצטרף לתנועת הנוער העובד, הלך עם קבוצתו לעיך התורש ועשה שם שנתים ימים. שם גם נתן ידו לפעולות ההגנה והמשיך בכך בשו"ב ירושלימה. בפרוץ המלחמה הצטרף לחטיבה, השתתף במיבצעים נועזים בסביבות ירושלים, עד שנפל בחושו לעזרת גוש עציון והוא בן שבע עשרה שנה ומחצית השנה.

בן להורים עמלים וישרים. למד מספר שנים בת"ת התימנים שבירושלים ואחר-כך השלים את לימודיו בת"ת מורחזי. בבית-הספר נתחבב על חבריו ועל מוריו, בשל אפיו הטוב ובשל השקט והענוה, שנחל מהוריו. בכל עת היה נכון לבוא לעזרת הזקוקים לכך. היה בן מסור ונאמן להוריו ומכבד את מוריו. לאחר שסיים את חוקי-לימודיו בבית-הספר העממי גמר אומר לעבור לחיי עבודה. זמן קצר עבד בירושלים. קסמו לו חיי קבוצה והוא עבר לעין-החורש. למעלה משנתיים נמצא בקיבוץ ובהיותו שם הצטרף אל שורות המגינים והוא עוד ילד כמעט. גם שם נתחבב על מדריכיו וחבריו. כל פקודה וכל הוראה מילא בנאמנות, בלא היסוס. עז היה רצונו לעזור לפרט ולכלל ומתוך נאמנותו לעם ולארץ למד ערבית והלך בשליחויות מסוכנות ביותר אל ישובים ערביים. אף חלם על נסיעה לקפריסין, כדי לפעול למען המפעילים הנמצאים שם. משאלותיו היו צנועות, כנות וטובות, הוא חלם על חיי עבודה והגנה, אך ראשיתם של חיים אלה ראה, והנה בא המות וקיפד את פתיל חייו, והוא אך בן שבע-עשרה וחצי שנה.

ביליג

מדברי אביו:

בגמר לימודיו הצטרף דוד לתנועת הנוער-העובד, ואחר חודשים מספר יצא לעבודה באחד הקיבוצים אי-שם בארץ. ביקר בבית לעתים מזומנות, אך נמנע מלספר על תנועותיו. היה אומר: שלום לי בכל מקום, אך אין אני רשאי למסור ולהודיע על מקום הימצאי. אכתוב לכם, אבקר אתכם, ואל-נא תדאגו לי. נתברר לנו, כי הוא נע בשבילים של הסתכנות למען המולדת, אך יותר מזה נבצר ממני לדעת. צנוע ושקט באפיו, חדור אהבה לעם ולמולדת, מסור מאוד להוריו ולחבריו. תמיד היו פניו צוהלים ושופעים מרץ וקסם אישי. מדבר מעט ועושה הרבה. נחון במידות תרומיות, כשרונות נעלים, הבנה ותפיסה מהירה וזכרון חזק, אך לדאבונו לא היו בידינו האמצעים להמשכת לימודיו בבית-ספר תיכון. מתמיד היה ובעל רצון כביר. גבוה כעץ תמיר וחמוד בארשת פניו.

מוכרונות חברו:

דוד היה אוהב צדק, וכוחו שימש לו להגנת החלש. זכור לי משחק בכדור-רגל בחצר בית-הספר. אני הייתי בקבוצה אחת, ודוד בראש הקבוצה האחרת. אחר שניצחנו, החלו חברי קבוצתו להתמרמר ולשחק בפראות, אך דוד נשאר שקט ואמר: הם משחקים יותר טוב ולכן הם מנצחים, נשתדל גם אנחנו לשחק יותר טוב ובודאי נצליח. המשחקים לא שמעו בקולו, החלו משתוללים, ופתאום

חשתי כאב חזק ברגלי ולא יכולתי עוד להמשיך ולשחק. בו ברגע נגש דוד אל בן קבוצתו אשר בעט בי וסטר לו על פניו. מקבל המכה אף לא התנגד לו, ראשית משום שדוד בעל שרירים הוא ולא כדאי לריב עמו, שנית משום שהרגיש כי הצדק עמו.

בכיתה ח' הציע לנו המורה לבחור מזכיר, שיטפל בכל עניני הכיתה. כולנו בחרנו בדוד, אך הוא הצנוע טען כי יש בכיתה ראויים ממנו לתפקיד זה. עמדנו על דעתנו ובחרנו בו לבא-כוחנו פה אחד.

קטעים ממכתביו

22 באפריל 1947

לכבוד הורי היקרים, שלום רב לכם.

הנני להודיעכם כי אני נמצא בקו הבריאות ולא חסר לי שום דבר אלא ראות פניכם היקרים, הרחוקים מעיני והקרובים אל לבי. הורי היקרים, עכשיו חזרתי מהטיול בנגב, וכולי עייף. אולם ראיתי הרבה מאוד דברים חדשים ולמדתי איך בני-אדם חיים בנגב בלי מים ושמחים בחלקם. התפעלתי מאוד-מאוד ממראה הנוף היפה...

12 ביאנואר 1948 [שלושה ימים לפני נפילתו]

לכבוד הורי היקרים, שלום רב לכם.

הנני להודיעכם כי אני נמצא בקו הבריאות ולא חסר לי שום דבר אלא ראות פניכם היקרים, הרחוקים מעיני והקרובים אל לבי... אולי אתם יכולים לשלוח לי עוד פעם גרעינים וחומס ושוקולדה, מפני שאני חושב כי זמן רב לא אבוא הביתה... אבא, אני מבקש ממך שתתפלל עלינו שנצליח בכל דרכינו...